

Előterjesztés
Hajdúhadház Város Önkormányzat
Szociális, Családvédelmi és Egészségügyi Bizottság Elnökétől
Képviselő-testület 2017. május hónap 31. napján tartandó ülésére

Tárgy: Átfogó értékelés Hajdúhadház Város Önkormányzata 2016. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

Illetékes bizottság: Szociális, Családvédelmi és Egészségügyi Bizottság

Döntési dokumentumok száma: 1 db

Döntési dokumentumok típusa: határozati javaslat

Nyílt/zárt ülés: nyílt ülés

Szavazás módja: nyílt, egyszerű többség

Mellékletek: Átfogó értékelés Hajdúhadház Város Önkormányzata 2016. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése alapján a települési önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-ig – a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet 10. számú mellékletében foglalt tartalommal – átfogó értékelést készít.

Hajdúhadház Város Önkormányzata 2016. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló átfogó értékelés elkészült, a határozati javaslat 1. számú mellékletét képezi.

Az értékelést - a képviselő-testület általi megtárgyalást követően – meg kell küldeni a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya részére.

Hajdúhadház Város Önkormányzata Szociális, Családvédelmi és Egészségügyi Bizottsága az előterjesztést a 2017. május 30. napján tartandó ülésén tárgyalja meg.

Fentiek alapján kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni és az alábbi határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

Határozati javaslat

...../2017. (V.31.) HÖ. sz. határozat

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete megtárgyalta Hajdúhadház Város Önkormányzata **2016. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló átfogó értékelést (1. számú melléklet)** és úgy döntött, hogy azt elfogadja.

Felkéri Csáfordi Dénes polgármestert, hogy az átfogó értékelést küldje meg a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya részére.

Határidő: azonnal

Felelős: Csáfordi Dénes polgármester

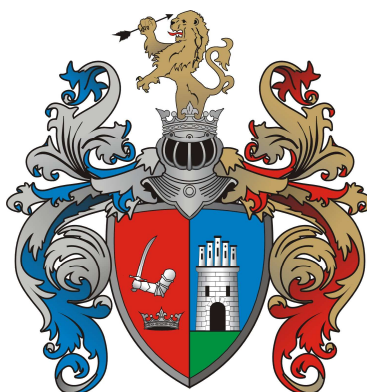
...../2017. (V. 31.) HÖ. számú határozat 1. számú melléklete

Átfogó értékelés

Hajdúhadház Város Önkormányzata

2016. évi

gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

Hajdúhadház Város Önkormányzata

2016. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló átfogó értékelés

Hajdúhadház Város Önkormányzata 2016. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló átfogó értékelése a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése alapján, a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet 10. számú mellékletében foglalt tartalmi követelményeknek megfelelően készült.

1. Hajdúhadház Város demográfiai mutatói

Hajdúhadház Város állandó lakosainak száma 2016. december 31-én 13458 fő volt, melyből 6771 nő és 6687 férfi.

A 0-18 éves gyermekek száma 3817 fő, melyből 1972 férfi, 1845 nő. Látható, hogy a teljes lakosság 28,36 %-a kiskorú.

Hajdúhadház állandó lakosainak száma életkor és nemek szerint 2016. december 31-én			
Életkor	Férfi	Nő	Összesen
0 -3	441	413	854
4-14	1073	1041	2114
15-18	458	391	849
19-62	4090	3827	7917
63-	625	1099	1724
Összesen	6687	6771	13458

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások biztosítása

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 14. § (1) bekezdésében foglalt meghatározás szerint a gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét biztosítják a pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, a gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések.

A pénzbeli és természetbeni ellátások célja az, hogy a szociálisan hátrányos helyzetben lévő családokat segítsék annak érdekében, hogy a gyermek családi környezetben történő ellátása biztosított legyen.

2.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A 2016. december 31. napján 731 család 2633 gyermeke volt jogosult a Gyvt. szerinti rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre.

A 2016. évben 2665 fő volt az ellátást kérők száma, melyből 32 kérelmet kellett elutasítani.

Az elutasítás okai:

- 14 fő esetében az egy főre jutó jövedelem meghaladta a jogszabályban előírt jövedelemhatárt,
- 11 fő esetében azért kellett a kérelmet elutasítani, mert a kérelem idő előttinek minősült, (a vonatkozó jogszabály által a kérelem benyújtása legkorábbi időpontjaként meghatározott időpont előtt került sor a kérelem benyújtására)
- 7 fő nagykorú esetében a jogszabályban meghatározottak szerint az adott időszakban nem volt jogosult a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre felhasznált összeg 2016-ban 30.079.000,- Ft volt.

A 2016. december 31. napján rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek közül 16 gyermek tartósan beteg, fogyatékos. Az érintett családok 55,54 %-ában nevelkedett 3 vagy annál több gyermek. 2016. december 31. napján összesen 315 egyedülálló szülő gyermeke részesült az ellátásban.

Az ellátásban részesülő gyermekek és a 0-18 éves gyermekek (3817 fő) számát összevetve megállapítható, hogy Hajdúhadházon a gyermekek 68,98 %-a részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben.

A 2016. évben rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek jogosult volt a Gyvt. 21/B. §-ában meghatározott ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre, és ha megfelelt a Gyvt. 21/C. §-ában foglalt feltételeknek, akkor jogosult a szünidei gyermekétkeztetés igénybevételére, a Gyvt. 20/A. §-ában meghatározott természetbeni támogatásnak, valamint a Gyvt-ben és más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

A 2016. évben a Gyvt. 20/A. §-a alapján a gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a tárgyév augusztus 01-jén fennállt (a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel), valamint a tárgyév november 01-jén fennállt (a tárgyév november hónapjára tekintettel) természetbeni támogatást nyújtott fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában.

**Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek száma életkor szerint
2016. december 31-én**

Megnevezés	- 6	7 - 14	15 - 18	19 -	Összesen	Ebből: 18. életévét betöltött
Gyermekek száma	913	1152	521	47	2633	135
Ebből: tartósan beteg, fogyatékos	7	9			16	

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult családok száma a gyermekek száma szerint 2016. december 31-én

Megnevezés	1	2	3	4 vagy 5	6 vagy annál több	Összesen
	gyermekes családok száma					
Családok száma	143	182	155	148	103	731
Ebből: egyedülálló szülő	51	79	76	67	42	315

2.2. Települési támogatás

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályait a 2/2015.(II.13.) önkormányzati rendeletében állapította meg.

Az önkormányzati rendeletben foglaltak szerint a települési támogatás keretében igényelhető támogatások:

- a) Lakhatási támogatás
- b) Gyógyszertámogatás
- c) Rendkívüli települési támogatás.

A gyógyszer-támogatás kizárólag pénzbeli formában, míg a lakhatási támogatás és a rendkívüli települési támogatás természetbeni és pénzbeli formában is nyújtható, az eljáró hatóság döntése alapján.

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályairól szóló 2/2015.(II.13.) önkormányzati rendelete alapján rendkívüli települési támogatásban az a személy részesülhet, aki létfenntartást veszélyeztető, rendkívüli élethelyzetbe került, időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzd, és emiatt önmaga, illetve családja létfenntartásáról más módon nem tud gondoskodni.

Az önkormányzati rendelet alkalmazásában

1. Létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzet különösen:

- a) hirtelen fellépő betegség, baleset, gyógyászati segédeszköz beszerzése,
- b) hozzátartozó halála,
- c) ellátatlan marad (munkaviszony megszűnése, NYUFI, önkormányzat, MÁK által folyósított ellátás megszűnése),
- d) a családot ért elemi kár, a lakhatás körülményeiben elemi csapás, vagy humanitárius katasztrófa miatt bekövetkezett körülmény, mely a kérelmező vagy családtagja, családtagjai életét, egészségét, kiskorú gyermekének egészséges értelmi, érzelmi fejlődését veszélyezteti,
- e) kérelmező sérelmére elkövetett bűncselekmény, szabálysértés miatti élethelyzet,
- f) szociális válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartása, a gyermek fogadásának előkészítéséhez kapcsolódó kiadások.

2. Időszakosan bekövetkező, vagy tartósan fennálló létfenntartási gond különösen:

- a) krónikus betegség miatti gyógykezelés, gyógyászati segédeszköz beszerzése, gyógyszereszkükséglet,
- b) közüzemai szolgáltatás éves elszámoló számla kifizetése, kikapcsolt közüzemai szolgáltatás újra üzembe helyezése,
- c) nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásának, illetőleg a gyermek családba való visszakerülésének elősegítése,
- d) a gyermek hátrányos helyzete miatt a család anyagi segítségre szorul.

Az önkormányzati rendelet alapján rendkívüli települési támogatásra az jogosult, akinek háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem

- a) egyszemélyes háztartás esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250 %-át,
- b) kétszemélyes háztartás esetén a 180 %-át,
- c) három, illetve több személyes háztartás esetén a 150 %-át.
nem haladja meg.

A rendkívüli települési támogatás formái 2016. évben:

- a) alkalmanként adott segély pénzbeli ellátásként,
- b) természetben nyújtott ellátásként adható a család szükségletét szolgáló gazdálkodást segítő támogatás,
- c) az elhunyt hozzátartozó eltemettetésének költségeihez való hozzájárulásként nyújtott támogatás,
- d) rendkívüli gyógyszersegély.
- e) 2016. március 1. napjától természetben nyújtott ellátásként adható az oltással és transzponderrel nem rendelkező ebek tulajdonosai számára az oltás és a transzponder beültetés költsége. A támogatás egy eb esetében egyszer – a transzponder beültetéssel egy időben – igényelhető.

Az a), b) és d) pontokban meghatározott támogatás egy alkalommal folyósított összege, természetben nyújtott ellátás esetén annak pénzbeli ellenértéke az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200%-át nem haladhatta meg. Az egy alkalommal folyósított segély összege nem lehetett kevesebb az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 10%-ánál.

A települési támogatás adatai 2016. évben							
		Támogatásban részesített személyek száma			Támogatási esetek		Felhasznált összeg (E Ft, kerekítve)
		Összesen	Pénzbeli	Természetbeni	Pénzbeli	Természetbeni	Pénzbeli Természetbeni
Egyszer részesült			1753	204	1753	204	8038 1960
Kétszer részesült			923		1846		11967
Háromszor vagy többször részesült			116		348		1743
Havi rendszerességgel részesült			34		237		1398
Összesen:		3030	2826	204	4184	204	23146 1960
Ebből:	Lakhatáshoz kapcsolódó	1120	1120		2234		13836

	rendszeres kiadások viseléséhez							
	Gyógyszerkiadások viseléséhez	34	34		237		1398	
	Rendkívüli települési támogatás (Szt. 45. § (3) bekezdés)	1876	1672	204	1713	204	7912	1960

A 2016. évben Hajdúhadház Város Önkormányzata Polgármestere 3030 főt 4388 alkalommal részesített települési támogatásban. A települési támogatásra felhasznált összeg 2016. évben 25.106.000,- Ft volt.

A települési támogatáson belül összesen 1876 fő 1917 esetben részesült rendkívüli települési támogatásban. A rendkívüli települési támogatásra felhasznált összeg 2016. évben 9.872.000,- Ft volt.

A támogatásban részesültek közül **2016. évben 58 fő kapott kiskorú részére rendkívüli települési támogatást** (szemüvegvásárlás, orvosi kezelés, tápszer, kapcsolattartás, gyógyszer, iskolai tanulmányokkal kapcsolatos költségek, gyógyászati segédeszköz, elmaradt iskolai térítési díj befizetésére).

Hajdúhadház Város Önkormányzata Polgármesterének 2016. évben összesen 34 fő rendkívüli települési támogatás iránti kérelmét kellett elutasítani. Az elutasítások oka, hogy a beadott dokumentumok alapján- vagy éppen ezek hiánya miatt – nem volt megállapítható a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzet.

A támogatást kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adat a rossz anyagi helyzet. Hajdúhadházon a támogatott családok több mint felében a szülők munkanélküli ellátásokból élnek illetve nem rendelkeznek semmilyen jövedelemmel, ezért egy-egy váratlan kiadás, betegség, magasabb közüzemi számla létfenntartási gondokat okozhat.

2.3. A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzet megállapítása

A Hajdúhadházi Polgármesteri Hivatal Jegyzője 2016. évben 85 gyermek (ebből 6 nagykorú) esetében állapította meg, hogy hátrányos helyzetű, 2006 gyermek (ebből 85 nagykorú) esetében, hogy halmozottan hátrányos helyzetű.

Összesen 4 fő (kiskorú) esetében kellett a kérelmet elutasítani, tekintettel arra, hogy a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben meghatározott feltételek közül egyik feltételnek sem felelt meg.

2.4. A gyermekétkeztetés megoldásának módjai

Hajdúhadházon a gyermekétkeztetésben három konyha (2016. augusztus 31. napjáig a Hajdúhadház Városi Önkormányzat Városgondnoksága által működtetett, 2016. szeptember 1. napjától a Hajdúvitéz Kft. által működtetett) és a Hajdúhadházi Mikrotérségi Bölcsőde

konyhája vett részt. Kettő konyha az iskolai nevelésben résztvevő, egy konyha az óvodai nevelésben, egy konyha a bölcsődei nevelésben résztvevő gyermekek számára főz.

Hajdúhadházon az önkormányzat fenntartásában három óvoda működik, melyek az Aranykapu Óvoda, a Három Szirom Óvoda és a Szivárvány Óvoda.

2.4.1. Aranykapu Óvoda

Az Aranykapu Óvodában a 2016. évi statisztikai adatok alapján 150 férőhelyen 166 fő volt. Ebből 1 SNI-s gyermek volt, aki plusz 2 főnek számítottak, így összesen 167 gyermek volt a hat csoportban. Az óvoda kihasználtsága ebben az időszakban így 110 %-os volt.

Csoportlétszám és kihasználtság a 2016/2017. nevelési évben az Aranykapu Óvodában

	Süni	Katica	Maci	Manó	Napsugár	Csillag
Csoportlétszám	29	28	28	28	26 1 fő SNI	27
Kihasználtság (SNI-s gyermekek figyelembe vételével)	116 %	112 %	112 %	112 %	108 %	108 %

Az Aranykapu Óvodában 2016. évben 166 gyermek volt jogosult ingyenes étkezésre.

2.4.2. Három Szirom Óvoda

A 2015/2016. nevelési év végén 175 férőhelyen 175 gyermek volt, így a férőhelyek kihasználtsága 100 %-os volt. Összesen 175 gyermek vett részt a gyermekétkeztetésben, 172 gyermek kedvezményben részesült. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 148 gyermek részesült. A Három Szirom Óvodába járó hátrányos helyzetű gyermekek száma 73 fő, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma 75 fő volt.

A 2016/2017. nevelési év október 01-jei statisztikai adatai szerint 175 férőhelyen 180 gyermek volt, így a kihasználtság 102,8 %-os volt. Összesen 180 gyermek vett részt a gyermekétkeztetésben 178 gyermek részesült kedvezményes étkezésben. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 139 gyermek részesült. A Három Szirom Óvodába járó hátrányos helyzetű gyermekek száma 6 fő, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma 82 fő volt.

2.4.3. Szivárvány Óvoda

A Szivárvány Óvodában az ellátott gyermekek száma a 2016. évben éves szinten 189 fő. A férőhely kihasználtsága 108 %-os volt. Év közben a létszámban változások történtek a családok költözései miatt, de a létszám ebből kifolyólag kiegyenlítődött maradt.

Az óvodában a 2016. évben éves szinten 145 fő vett részt a gyermekétkeztetésben, melyből 145 fő ingyenesen étkezett.

A fenti adatokból kitűnik, hogy az óvodák jó kihasználtsággal működnek. Az önkormányzatnak, mint fenntartónak rendkívül fontos feladata, hogy zavartalan működésüket biztosítsa.

2.4.4. Földi János Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

A Földi János Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola 2016/2017. tanév első félévi statisztikai adatai szerint az intézményben 1061 gyermek tanul.

A 2016/2017. tanév első félévi statisztikai adatai alapján a tanulólétszám megoszlása a következőképpen alakult:

Feladatellátási hely	Férőhelyek száma	Tanulólétszám	Kihasználtság
Bocskai tér 14. szám	850 fő	577 fő	67 %
Szilágyi Dániel u. 2-4. szám	770 fő	429 fő	55 %
Rákóczi utca 50. szám	160 fő	55 fő	34 %

Alsó tagozatos tanulók száma 524 fő, a felső tagozatos tanulók száma 537 fő.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók száma összesen 745 fő.

A sajátos nevelési igényű (a továbbiakban: SNI) gyermekek száma 84 fő, ebből 20 fő beintegrált SNI-s.)

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTM-es) tanulók száma 328 fő.

Az alapfokú művészeti oktatásra 333 fő jár, ebből kiemelten tehetséges a tanulók 50 %-a.

Magántanulók száma 42 fő.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma 992 fő.

Napközis/iskolaotthonos gyermekek száma 628 fő. Tanulósobai foglalkozást igénybe vevő gyermekek száma 68 fő.

Hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma 2016. október 1-jei statisztikai adatok alapján		
	Hátrányos helyzetű gyermekek száma (2H)	Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma (3H)
Hajdúhadház, Bocskai tér 14. szám alatti székhelyen	17	405
Hajdúhadház, Szilágyi Dániel u. 2-4. szám alatti intézményegységben	3	371
Hajdúhadház, Rákóczi u. 50. szám alatti intézményegységben	1	51
Összesen:	21	827

A 2016. évi adatok alapján az iskolában 1041 fő vett részt az étkeztetésben, melyből 100 %-os támogatásban részesült 1011 fő, 50 %-os támogatásban 14 fő és teljes térítési díj megfizetésére volt köteles 16 fő.

2.4.5. Szünidei gyermekétkeztetés

Hajdúhadház Város Önkormányzata a 2016. évben a tavaszi szünidőben 1698 gyermek, a nyári szünidőben 1750 gyermek, az őszi szünidőben 1626 gyermek, míg a téli szünidőben 1655 gyermek részére biztosította az ingyenes, napi egyszeri meleg étkeztetést (ebéd).

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások

3.1. Gyermekjóléti szolgáltatás

2016. január elsejétől az intézmény teljes átalakuláson ment keresztül, mind szervezeti, mind szakmai vonatkozásban. A 2015. évi CXXXIII. törvény rendelkezése alapján a családsegítés 2016. január 1. napjától kizárólag a gyermekjóléti szolgáltatással integráltan – egy szervezeti és szakmai egységben – működhet. Települési szinten a család- és gyermekjóléti szolgálat, járási szinten a család- és gyermekjóléti központ keretében.

Ezért a Hajdúhadházi Mikrotérségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat 2015. december 31. napján jogutóddal megszüntetésre került. A költségvetési szerv által ellátott családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás feladatokat 2016. január 1. napjától Hajdúhadházon a Hajdúhadház Város Önkormányzata által alapított **Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központ** (4242 Hajdúhadház, Béke utca 54/B. szám) látja el.

A jogszabályváltozás új alapokra helyezte a gyermekjóléti és családsegítői feladatellátást. A családsegítésre vonatkozó szabályokat továbbra is a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.), a gyermekjóléti szolgálat és központ feladatait pedig a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) tartalmazza. A két törvény szakmai végrehajtási rendeletében került szabályozásra a részletes szolgáltatástartalom, valamint a feladatellátás tárgyi és személyi feltételei.

A Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központ személyi feltételei:

A szervezeti egységek létszáma, feladatkörök

Család és Gyermekjóléti Szolgálat		Család és Gyermekjóléti Központ	
		Intézményvezető/ezetmenedzser	1 fő
Szakmai vezető/családsegítő	1 fő	Szakmai vezető/ezetmenedzser	1 fő
családsegítő	8 fő	ezetmenedzser	6 fő
		szociális asszisztens	1 fő
		tanácsadó	1 fő
Összesen:	9 fő		10 fő

A Központnál 1 fő tanácsadó és 1 fő esetmenedzser munkakör jelenleg betöltetlen, illetve GYES-en lévő munkatárs helyettesítése nem megoldott. 2016 évben az intézményben 2 fő nyugdíjba vonult, 1 fő GYED-re ment, 4 fő jogviszonya pedig megszűnt. Így 7 szakember munkáját - míg nem sikerült betölteni az üres helyeket- a meglévő kollégák végezték, sokszor erőn felül is.

A területet egyébként is a szakmai elvándorlás jellemezte 2016. évben a jogszabályváltozás miatt, így nem volt könnyű a szakemberek toborzása.

Az intézmény tárgyi feltételei:

Az intézmény minden szakmai követelménynek maximálisan megfelel. Biztosítva van a kliensek számára a segítő beszélgetésekhez szükséges intim környezetet, a várakozás. Az intézményben elkülönül egymástól a két szakmai egység a dolgozó szobák és az ügyfélfogadó helyiségek tekintetében. A közösségi helyiségek közös használatban vannak. A technikai felszerelés megfelelő, minden dolgozó saját számítógéppel rendelkezik, az ügyfélfogadásra kijelölt irodák szintén számítógéppel, internettel, megfelelő technikai berendezéssel felszereltek.

Az épület tömegközlekedéssel és egyénileg is jól megközelíthető, bár eléggé kiesik a városközponttól. Akadálymentesítése a törvényi feltételeknek megfelel.

A Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központ alaptevékenységei:

1. Család- és Gyermekjóléti szolgáltatások (Hajdúhadház közigazgatási területén)
2. Család- és Gyermekjóléti Központ (Hajdúhadházi Járás egész területén)
3. Szakképző iskolai tanulók szakmai gyakorlati oktatásával összefüggő működtetési feladatok

1. Család- és Gyermekjóléti szolgálat:

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat ellátja a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Szociális törvény) 64.§-a szerinti **családsegítés** feladatait: a szolgáltató működési területén a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás biztosítása.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat ellátja továbbá a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyermekevédelmi Törvény) 39. §-a és 40. §-a szerinti **gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat**: a szolgáltató működési területén a gyermek testi és lelki egészségének, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez nyújtott szolgáltatás biztosítása.

A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás feladatait tájékoztatás nyújtásával, szociális segítőmunkával, valamint más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítésével látja el. A családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás elősegíti a szociális munka eszközeivel és módszereivel (család gondozás) a problémák komplex módon való kezelését, a családokban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását, mely magába foglalja a megelőzést, a probléma feltárását, a problémamegoldást. Módszerek: információnyújtás, tanácsadás, ügyintézésben segítségnyújtás, adományok közvetítése.

A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működtet. A jelzőrendszer havonta egy alkalommal találkozik, ahol a különböző jogszabályokat az aktuális problémákat egyeztetjük, a felmerült szükségletekre megpróbálunk megoldást találni.

A család- és gyermekjóléti szolgálat és a jelzőrendszer tagjainak képviselői között, előre meghatározott témakörben, évente legalább hat alkalommal szakmaközi megbeszélést szervez. Erre 2016 évben 13 alkalommal került sor. Témái: fejtetvesség és egyéb fertőző bőrbetegségek, igazolatlan hiányzás és azok jogkövetkezményei.

A jelzőrendszer az alábbi közös tevékenységeket valósította meg az elmúlt évben:

Esetkonferencia: 75 alkalommal (126 gyermek)

Esetmegbeszélés: 19 alkalommal

Közfoglalkoztatotti tájékoztatók 12 csoportnak

Rendhagyó osztályfőnöki órák tartása: 7 osztálynak

Szülői értekezlet: 4 alkalommal

Jogszabályváltozásról információnyújtás

Gyermekevédelmi koncepció kidolgozásában közreműködés

Éves szakmai tanácskozás megszervezése és lebonyolítása 2016. február 23-án.

A szakmaközi egyeztetések során sor került az esetkezelésben közreműködő szakemberek, valamint a közvetített ellátásban, szolgáltatásban dolgozók együttműködésének koordinálására, munkánk összehangolására.

A szakmaközi együttműködés megerősödése és a közös feladatellátás lehetőségeinek még jobb kihasználása jellemezte a tavalyi évet.

A gyermek veszélyeztetettségét, illetve a család, a személy krízishelyzetét észlelő rendszer működtetése körében intézményünk a jelzőrendszeri szereplők együttműködésének koordinálása érdekében esetmegbeszéléseket szervezett.

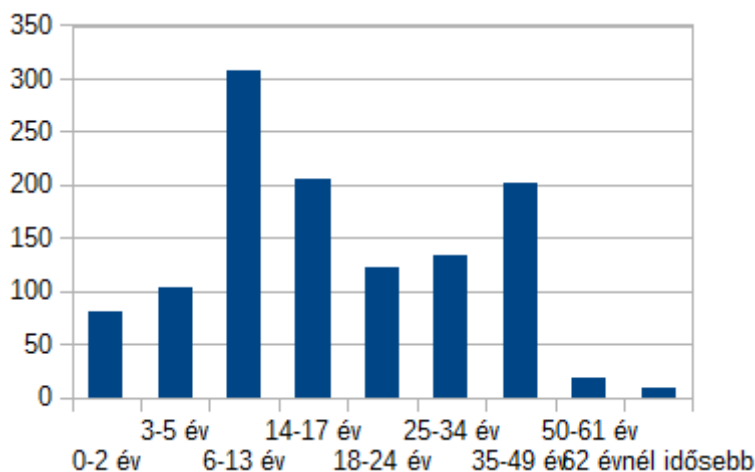
A Család- és Gyermekevédelmi Szolgálatnál 2016 évben megjelent személyek száma:

Együttműködési megállapodás alapján: 1214 fő (360 család)

Tanácsadottként megjelentek száma: 811 fő (181 család)

Egyszeri alkalommal igénybe vett szolgáltatás: 1480 fő (597 család)

A szolgálatnál együttműködési megállapodás alapján megjelent személyek száma nem és korcsoport szerint: 589 férfi és 625 nő

A szolgáltatást igénybe vevő személyek száma elsődleges probléma szerint:

Probléma típusa	0-17 éves	18-
Életviteli	68	49
Családi-Kapcsolati konfliktus	27	23
Családon belüli bántalmazás	5	1
Elhanyagolás	443	
Ebből oktatási, nevelési	293	
Gyermeknevelési	186	189
Gyermekintézménybe való beilleszkedés	18	
Magatartászavar, telj. zavar	68	
Fogyatékoság	2	
Lelki-mentális	18	6
Egyéb egészségi probléma	10	2
Foglalkoztatással kapcs.	2	2
Anyagi	50	32
Ügyintézéssel kapcsolatos	11	
Információ kéréssel kapcsolatos	2	

A szakmai tevékenységek adatai:

Megnevezés	Szakmai tevékenységek halmozott száma	Szolgáltatásban részesülők száma
Információnyújtás	705	482
Segítő beszélgetés	2151	590
Tanácsadás	1144	588
Ügyintézéshez segítségnyújtás	937	709
Konfliktuskezelés	15	17
Kríziskezelés	15	8

Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez pénzbeli	31	22
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez természetbeni	8	14
Közvetítés másik szolgáltatáshoz	44	44
Ebből átmeneti gondozásba	16	11
Közvetítés Központhoz	39	14
Szociális segítő tevékenység saját ügykörben	1676	582
Szociális segítő tevékenység Egyéni gondozási-nevelési terv megvalósításába központ által bevonva	1031	256
Szociális válsághelyzetben lévő kiskorú várandós anya gondozása	14	9
Esetkonferencia	75	82
Esetmegbeszélés	19	24
Csoportmunka	148	141
Egyéni és csoportos készségfejlesztés		
Közösségfejlesztés		
Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés	263	262
Családlátogatás	2455	773
Adományközvetítés	521	427
Összesen:	11291	5055

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a szakmai tevékenysége során törekszik, hogy pontosan és határidőben történjenek a szakmai tevékenységek, a családok és gyermekek érdekeit szem előtt tartva. A szakmai munka során törekednek a multidiszciplináris együttműködésre, a rendszerszemléletre és a magas szakmai színvonalra.

A családgondozók a szociális segítőmunka keretében az igénybe vevő szükségleteinek kielégítése, problémájának megoldása, céljai elérése érdekében számba vették és mozgósították az igénybe vevő saját és környezetében jelentkező erőforrásait, továbbá azokat a szolgáltatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe.

A család- és gyermekjóléti szolgálat részére a problémajelzések döntő többsége a helyi köznevelési intézményekből érkezik. Az óvodákból a jelzések többsége igazolatlan mulasztásokról, tehát a gyermekek óvodáztatásának elhanyagolásáról érkezik. A szülők folyamatosan kapnak tájékoztatást az igazolatlan hiányzások jogkövetkezményeiről és a gyermek fejlődésére gyakorolt hatásáról, azonban ez nem jelent számukra visszatartó erőt a gyermekek elhanyagolása tekintetében. Az óvodába rendszeresen járó gyermekek esetében a higiénés problémák gyakoriak. A gyermekek ápolatlanok, ebből kifolyólag gyakran fertőző bőrbetegségektől (rüh, ótvar) és fejtetvességtől szenvednek. A bőrbetegségeket, tetvességet a szülők gyakran nem vagy késve kezelik, ami további kockázatokkal jár. Gyakran érkezik

jelzés azzal kapcsolatosan, hogy a gyermekek ruházata piszkos, elhanyagolt vagy nem az évszaknak és a gyermek életkorának megfelelő.

Az igazolatlan hiányzások hátterében gyakran állnak anyagi okok pl. nincs cipő, kabát stb., emellett gyakori a gyermek egészségügyi ellátásának elhanyagolása, tehát a szülő nem viszi időben orvoshoz, emellett a betegség elhúzódását, súlyosbodását okozhatja, hogy a szülő nem váltja ki a felírt gyógyszert vagy azt nem megfelelően adagolja.

További problémaként jelentkezik az óvodákban, hogy a szülők a szülői értekezleten nem jelennek meg, nem érdeklődnek a gyermekről, aminek hátterében szintén az elhanyagoló magatartás áll.

Az intézményhez érkező problémajelzések kiemelkedő része a helyi általános iskolából érkezik. Az óvodában jelentkező problémákhoz hasonló gondokkal küzdenek az iskolában is. Jelentős az igazolatlanul mulasztó diákok száma, a gyermekek testi higiéniája, ruházatuk állapota kifogásolható, nagymértékű a fejtetvességgel fertőzöttség. A rendszeresen megvalósuló tisztasági vizsgálatok eredményeként folyamatosan ugyanazok a gyermekek kerülnek kiszűrésre fejtetvességgel. Több olyan gyermek van, akinél a fejtetvesség problémája évek óta krónikusan fennáll, ami a szülők elhanyagoló magatartásának köszönhető.

Ezek a szülők nem működnek együtt az intézményekkel, szülői értekezleten nem jelennek meg, fogadóórán nem keresik a pedagógusokat, nem érdeklődnek gyermekük iskolai helyzetéről.

Az iskolából érkező jelzések jelentős részét teszik ki azok az adatlapok, melyek magatartásproblémákról, beilleszkedési nehézségekről, szocializációs problémákról, agresszivitásról számolnak be. A problémák oka esetenként a szocializáció hiánya, a rendszer és szabálynélküli mindennapok, a rossz szülői minta és a nem megfelelő gyermeknevelési módszerek alkalmazása. A szülői elhanyagolás jelentősége is felmerül, hiszen a gyermekek egy része gyermekpszichiátriai kezelés alatt áll, rendszeresen kell gyógyszert szedniük, azonban a gyógyszerek nem mindig hatnak megfelelően, valamint az is előfordul, hogy a szülők nem megfelelően adagolják, vagy nem váltják ki a gyógyszert, nem viszik el a gyermeket kontrollvizsgálatra, a gyermek pszichés problémáit elbagatellizálják. A problémajelző adatlapokból kitűnik, hogy a pedagógusoknak nincs eszközük a gyermekek magatartásproblémáinak kezelésére.

Súlyos problémaként jelent meg az utóbbi években az iskoláskorú gyermekek körében a tudatmódosító szerek használata, melynek kezelésére fontos lenne prevenciós foglalkozások szervezése. Folyamatban van egy egészségfejlesztési program kidolgozása, mely az általános iskolás korú gyermekeket segítené, a káros szenvedélyek kialakulásának megelőzésében, nagy hangsúlyt fektetve a drogprevencióra. A programhoz a Nemzeti Egészségfejlesztési Intézet szakmai ajánlását (minősítését) szeretnénk megszerezni.

2. Család- és Gyermekjóléti Központ

A Család- és Gyermekjóléti Központ ellátja egyrészt a fentebb részletezett Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatait, másrészt a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyermekevédelmi Törvény) 39. § (3a) bekezdése és 40/A. §-a szerinti feladatokat.

- a gyermekevédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el,
- szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő család- és gyermekjóléti szolgálatok számára, havonta esetmegbeszélést szervez,
- a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és

csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében biztosít: pszichológiai tanácsadást, kapcsolattartási ügyeletet, ennek keretében közvetítői eljárás, családkonzultációt, családterápiát, családi döntéshozó konferenciát.

2016. évi szakmai tevékenységek:

A Család- és Gyermekjóléti Központnak 2016-ban 645 fővel volt kapcsolata. 510 fővel rendszeres volt a kapcsolattartás hatósági intézkedés mellett, 135 fővel egyszeri alkalommal kerültek kapcsolatba ügyfélfogadás keretében vagy a Gyámügyi Osztály megkeresésére történő intézkedés alkalmával.

Hatósági intézkedés nyomán gondozott kiskorúak száma:

<i>Intézkedés típusa</i>	<i>Hajdúhadház</i>	<i>Téglás</i>	<i>Bocskai kert</i>
Védelembe vett	265	10	25
Ideiglenes hatállyal elhelyezett	7	1	4
Nevelésbe vett	168	12	14
Utógondozott	4	2	

Speciális szolgáltatások nyújtásával az alábbi létszámmal érték el igénybevevőket:

- készenléti ügyelet: a szolgáltatást biztosítják nyitvatartási időn kívül, hívás és intézkedés 2016-ban nem történt
- kapcsolattartási ügyelet: 71 esetben
- jogi tanácsadás: 144 esetben
- pszichológiai tanácsadás: 114 esetben

Hatósági intézkedéshez kapcsolódó tevékenységek:

- Esetkonferencia: 84 esetben
- Első védelembe vételi tárgyaláson való részvétel: 72 esetben
- Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel (vv): 177 esetben
- Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel (nv): 36 esetben
- Elhelyezési értekezleten való részvétel: 24 esetben
- Családlátogatás: 1548 esetben
- Egyéb (konzultáció szakemberekkel, családdal, ügyintézés stb.): 6455 esetben

Minden védelembe vételi és családba fogadási javaslatához felvették a kapcsolatot a szolgálattal, bekérték a szükséges adatlapokat, az alapellátás tapasztalatait. A védelembe vétellel érintett gyermekek többségénél indokolt szociális segítőmunka biztosítása, amit a szolgálatok látnak el. A nevelésbe vett gyermekek ügyében akkor vonják be a szolgálatokat, ha van reális esély a gyermek hazagondozására.

Az átalakulást követően nem állt rendelkezésükre semmiféle módszertani útmutatás, a jogszabály pedig nem volt egyértelmű. 2016. májusban jött ki az első módszertani ajánlás, egészen addig nehéz volt meghúzni a kompetenciahatárokat. A módszertani segédanyagok adtak olyan információkat, amelyek segítségével lehetett pontosítani a munkamegosztást. Nehéz volt meghatározni, hogy kinek mi a feladata, hiszen korábban családgondozóként mindenki csinált mindent. Közös értelmezéssel és folyamatos szakmai egyeztetésekkel az év

második felére nagyjából sikerült meghatározni mi a feladata az esetmenedzsernek és mi a családsegítőnek. A mai napig vannak kérdőjeles esetek, de az együttműködés megvan, így végül sikerül ezeket is megoldani. A nem kizárólag Hajdúhadházon, hanem egyéb településeken tevékenykedő esetmenedzsereknek nehezebb a dolga, mivel nincsenek ott napi szinten az adott településen, így nem tudnak annyira a folyamat részesévé válni, mint a hajdúhadházi eseteknél. A helyben gondozott családok kapcsán több lehetőség van a konzultációra vagy a családdal való kapcsolattartásra, akár ad hoc módon is. A családok könnyebben fel tudják önként keresni az esetmenedzsert, hiszen helyben van, nem kell utazni. Ezért is van kiemelt jelentősége annak, hogy a szociális segítőmunka végzése, tehát a segítő beszélgetések, a hivatalos ügyek intézésben történő segítségnyújtás, a gyermeknevelési és életvezetési tanácsadás a családsegítő feladata és helyben, az igénybevevő által lakott településen történik. Az esetmenedzser feladata többek között a folyamatok koordinálása, a szakemberekkel és családdal történő konzultáció, speciális szolgáltatások szervezése a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében, a dokumentáció vezetése, jelzések kezelése és a kontrollfunkció a gondozási tervek megvalósulását illetően, szükség esetén egyéb hatósági intézkedés kezdeményezése.

Az új rendszer nem könnyíti meg a helyzetet, de jó az együttműködés a családsegítők és az esetmenedzserek között.

A központban tevékenykedő jelzőrendszeri tanácsadó feladata, hogy részt vegyen az észlelő- és jelzőrendszeri megbeszéléseken. Mivel erre a feladatkörre nem áll rendelkezésre plusz létszám, így az esetmenedzseri és vezetői feladatok ellátása mellett az intézményvezető biztosítja. Ebből fakadóan előfordul, hogy egyéb elfoglaltság miatt nem tud részt venni egy-egy megbeszélésen. Az esetmenedzserek is igyekeznek részt venni azokon a megbeszéléseken, amelyek az ő illetékességi területükön kerülnek megszervezésre.

Hiányosságot tapasztaltak a hatósági intézkedések rendszerében, melyről folyamatosan konzultálnak a Gyámügyi Osztállyal. Amikor a védelembe vétel eredménytelen, akár több éven keresztül, azonban a gyermek családból való kiemelése nem indokolt, nincs olyan egyéb hatósági intézkedés, amit alkalmazhatnának.

A nevelésbe vétel kapcsán hiányosság, hogy a lakásotthonok nem zártak, így a gyermekek jelentős része engedély nélkül van távol gondozási helyétől, így ők talán méginkább veszélyeztetettek, mint amikor a családjukban nevelkedtek.

Sok esetben a 12 éven felüli gyermekek esetében is szerencsésebb lenne nevelőszülőnél történő elhelyezés.

A készenléti szolgálat folyamatosan biztosított, az esetmenedzserek heti váltásban látják el az intézmény nyitvatartási idején kívül, tehát 16 óra után reggel 7:30-ig, valamint hétvégén non-stop. Ez a szolgáltatás nem biztosít helyszíni intézkedést, telefonos intézkedést, tanácsadást, információnyújtást, szükség esetén továbbirányítást jelent. 2016. június óta működteti az intézmény, azóta nem volt szükség intézkedésre.

Az elmúlt évben pszichológiai és a jogi tanácsadás járási szinten biztosított szolgáltatások voltak, de elsősorban a hajdúhadházi lakosok veszik igénybe. Tégláson szintén biztosított mindkét szolgáltatás, azért az ott élők inkább helyben veszik igénybe. 2017. évtől már csak a pszichológiai tanácsadást biztosított.

3. Szakképző iskolai tanulók szakmai gyakorlati oktatásával összefüggő működtetési feladatok

Az intézmény tavalyi évben még közreműködőként 2017. január 01-től pedig szervezőként a Berettyóújfalui SZC Szilágyi Dániel Gimnáziuma és Szakképző Iskolájának szociális gondozó és ápoló képzésében, tanulószervezés alapján a gyakorlati képzés során, az ápolási és gondozási feladatokat valósítja meg. 2 külsős teljesítési megbízott bevonásával valósul meg az ápolási gyakorlat, a gondozási és szervezési feladatok pedig az intézmény keretében szerveződnek. A hallgatók minden pénteken érkeztek az intézménybe ahol a szociális segítő tevékenységgel, az ügyintézással és a gondozottakkal való kapcsolatos tevékenységekbe kapcsolódtak be.

Mindkét szakmai egység részt vesz a szabadidős prevenciós programok szervezésében és lebonyolításában:

- *Nyári játszóház* (évente 1 alkalommal, nyári szünet idején 2 hét időtartamban 9-14 óráig)
A játszóház nyári szünet idején 2 héten keresztül valósul meg a dolgozó szülők gyermekei részére.

- *Társasjáték klub* (minden csütörtökön 14-16 óráig) A klub minden csütörtökön más témában várja a résztvevőket: 1. csütörtök önismereti foglalkozás, 2. csütörtök kézműves tevékenység, 3. csütörtök társasjáték kicsikkel szülőkkel, 4. csütörtök társasjáték nagyokkal, csocsó, ping – pong, foci, stb. A Társasjáték klubba korhatár nélkül várják a hajdúhadházi gyermekeket illetve 6 éven aluliak esetén szüleiket is.

A program ideje alatt, hetente egyszer csütörtökön 14-16-óra között lehetőséget biztosítanak a tartalmas és hasznos időtöltéshez, társasjátékokkal, fejlesztőjátékokkal, közösségépítő játékokkal. A különböző képességterületeket igénylő játékok által a fejlődés és a szórakozás egy időben történik. A játék közben fejlődik a társas kommunikáció, a logika, a szabálykövetés és feladattudat. A játék pozitívan hat a gyermek személyiségfejlődésére, a magatartáskultúrájára. A program hozzájárul a résztvevő gyermekek kommunikációs és együttműködési készségének fejlődéséhez, kooperációs képességeinek fejlődéséhez. Az együttjátkozás során lehetőség adódik kötetlen formában a kapcsolatok kiépítésére, a szolgáltatást igénybe vevő családok új oldalainak megismerésére.

- *Kiválasztottak csoportja:* Havi rendszerességgel kerül megrendezésre a prevenciós programsorozat, mely kifejezetten Hajdúhadház 3-as körzetében élő 13 – 17 éves fiúgyermekeknek szól. A programsorozat beindítását megelőzően kutatást végeztek Hajdúhadház 3. számú körzetében (Vénkert-, Viola-, Árpád-, Nyárfa-, Temető-, Epres utcai rész) élő fiatalok körében. Ugyanis ez az a körzet, ahol a legmagasabb az Intézmény által gondozott családok száma, illetve kiemelkedően magas a fiatalok száma a településen belül. Ez a településrész szegregátum, az ott lakók többsége alacsony iskolai végzettséggel rendelkezik, magas a munkanélküliségi ráta, alacsony komfortfokozatúak a lakások, a közművek és az infrastruktúra kiépítetlen, hiányos. Az itt élő fiatalok esetében potenciálisan fennáll a veszélyeztetettség, mivel magas számban iskolaelhagyóak, szabálysértés, bűncselekmény közeli helyzetekbe keverednek, a tanulásban, szakmaszerzésben alulmotiváltak, negatív családi-, környezeti mintát látnak.

A program rövid távú célja a normaszegő magatartás csökkentése, a közösségbe való beilleszkedés elősegítése, az iskolaelhagyás megelőzése, a kreativitás fejlesztése, közösségépítés, alternatívák felkínálása a szabadidő hasznos eltöltésére, a gyermekek csellengésének megakadályozása, aktív pihenés, kikapcsolódás, kézműves tevékenységek elsajátítása, a játék örömeinek átélése.

A program hosszú távú céljai az empátia, szolidaritás, tolerancia növelése a gyermekekben, egészséges emberi kapcsolatok fejlesztése, egészségtudatos életmód kialakítása, társas kapcsolatok, kommunikációs készségek fejlődése, önbizalom, önismeret erősödése, normakövető magatartás erősítése, multiplikátori hatás – családtagjaiknak, iskolatársaiknak átadhatják az itt elsajátítottakat.

- *Fiatal Anyák Klubja*: minden második hét kedd 14-16 óráig

A program célja: az egészségnevelés, a várandósok, az anyák és a gyermekek helyes életmódjának az elősegítése. Családgondozási szemléleten alapulva kiemelt figyelmet fordítanak a gondozott családok – különösen a hátrányos helyzetű nők, gyermekek és fiatalok – egészségének védelmére, megőrzésére és fejlesztésére az egyéni igények, szükségletek előtérbe helyezésével. A klub gyakorlatilag egy tanácsadás, melyet családsegítők, esetmenedzserek tartanak, védőnő, ifjúságvédelmi felelős, rendőr és pedagógusok közreműködésével valósítják meg.

- *Tere-Fere klub*: 2 hetente szerdai napon.

Közösségépítő játékok, Múltidéző beszélgetések, Kézműves tevékenységek, Recept klub, Régi idők mozija, Egészséges életmód, Elérhető ellátási formák – kötetlen beszélgetés.

- *Karácsonyi Játsszóház*: évente 3 csoportnak, csoportonként egy alkalommal.

Az ellátás igénybevételének módja

A szolgáltató tevékenysége elsődlegesen a személyes kapcsolattartásra épül. A Szolgálat által nyújtott valamennyi szolgáltatás térítésmentes. A szolgáltatások igénybevétele önkéntes, kivéve az együttműködésre kötelezett személyeket, akik számára kötelező.

A kapcsolattartás a szolgáltatást igénybe vevőkkel elsősorban személyesen találkozással (családlátogatás, ügyfélfogadás) valósul meg, de levélben, telefonon és e-mailben is történhet a kommunikáció. A kapcsolattartás minden formájára kötelező a titoktartás és az adatvédelmi jogszabályok betartása.

A szolgáltatást önként igénybe vevők esetében az első találkozás a szolgáltatónál vagy az igénybe vevő otthonában, tartózkodási helyén történik.

A személyes segítő kapcsolat helyszíne a problémától függően lehet:

- a kliens lakása, tartózkodási helye,
- a szolgáltató székhelye, területi irodája,
- amennyiben a kliens állapota szükségessé teszi, a gondozás kizárólag tartózkodási helyén is történhet,

Az ellátás igénybevétele az szolgálat ügyfélfogadási idejében történik.

Pszichológiai tanácsadás: 2016-ban heti 1 alkalommal 4 órában biztosították, januártól pedig minden nap, előre egyeztetett időpontban

Kapcsolatügyelet: nyitvatartási időben igény szerint.

Az intézmény két szakmai egységében folyó munka dokumentálása a hatályos jogszabályokban előírtak szerint történik, felhasználva a módszertani útmutatókat, szakmai ajánlásokat.

Együttműködés civil szervezetekkel

Az intézménynek jelenleg nincs együttműködési megállapodása egy civil szervezettel sem, azonban több pályázatban együttműködő partnerséget vállaltak a pályázatírás folyamán, a pályázatok elbírálása még nem történt meg.

3.2. Gyermek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása

3.2.1. Gyermek napközbeni ellátása - Bölcsőde

Hajdúhadházon a 2016. évben a Hajdúhadházi Mikrotérségi Bölcsődei Intézményfenntartó Társulás fenntartásában működő **Hajdúhadházi Mikrotérségi Bölcsőde** látta el a bölcsődei ellátással kapcsolatos feladatokat. Ellátási területe Hajdúhadházra, Téglásra és Bocskai kertre terjedt ki. A Bölcsőde a 2016. évben hajdúhadházi székhellyel és egy téglási telephellyel működött.

A Hajdúhadházi Mikrotérségi Bölcsődei Intézményfenntartó Társulásban részt vevő települések képviselő-testületei, Bocskai kert Községi Önkormányzat Képviselő-testülete, Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete és Téglás Város Önkormányzata Képviselő-testülete a Hajdúhadházi Mikrotérségi Bölcsődei Intézményfenntartó Társulás 2016. december 31-i hatállyal történő jogutód nélküli megszüntetéséről döntött. A Társulás megszüntetését a Hajdúhadházi Mikrotérségi Bölcsődei Intézményfenntartó Társulás Társulási Tanácsa a 8/2016. (IX.28.) HMBIT. számú határozatával fogadta el.

A Hajdúhadházi Mikrotérségi Bölcsődei Intézményfenntartó Társulás Társulási Tanácsa a 7/2016. (IX.28.) HMBIT. számú határozatában úgy határozott, hogy a Társulás 2016. december 31. napjával történő jogutód nélküli megszűnésével egyidejűleg a Hajdúhadházi Mikrotérségi Bölcsőde (4242 Hajdúhadház, Béke utca 54/A. szám) fenntartási/alapítási jogát átadja Hajdúhadház Város Önkormányzatának, aki 2017. január 1. napjától gyakorolja a fenntartói/alapítói jogokat.

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete az intézmény fenntartói/alapítói jogának átvételével kapcsolatosan a 187/2016. (IX.20.) HÖ. számú határozatában döntött. **Hajdúhadház Város Önkormányzata a gyermekek bölcsődei ellátása feladatát 2017. január 1. napjától az átvett intézmény útján látja el, mely intézményt 2017. január 1. napjától Hajdúhadházi Bölcsőde néven működtet tovább.** Hajdúhadház Város Önkormányzata a Hajdúhadházi Mikrotérségi Bölcsőde Téglási Telephelyének fenntartási/alapítási jogát 2017. január 1. napjától Téglás Város Önkormányzatának átadta, aki kiválással, új intézmény alapításával, a Téglási Bölcsőde, Családsegítő, és Gyermekjóléti Szolgálat (4243 Téglás, Fényes utca 9-13. szám) útján látja el a feladatot.

A Hajdúhadházi Mikrotérségi Bölcsőde 2016. évi szakmai tevékenysége

A Hajdúhadházi bölcsőde 48 férőhelyes intézmény, 2016. évben 14 fő főállású és 1 fő szerződéses dolgozóval működött.

1 fő intézményvezető: Csecsemő-és kisgyermekgondozói és Óvodapedagógusi végzettséggel.
1 fő Bölcsődei szakgondozónő
6 fő Csecsemő-és kisgyermekgondozói oklevél végzettséggel
1 fő Csecsemő-és gyermekgondozó szakmunkás végzettséggel
1 fő Gyermekgyógyász szakorvos /szerződéssel, heti 4 órában/
1 fő Élelmezésvezető,
1 fő Szakács szakmunkás végzettséggel
2 fő Bölcsődei dajka
1 fő Konyhai kisegítő szakmunkás végzettséggel

A bölcsőde 2016. évben is napi 11 órát volt nyitva, reggel 6 órától 17 óráig.

Férőhelyek kihasználtsága, létszámmal kapcsolatos adatok

A Hajdúhadházi bölcsőde 48 férőhelyes intézmény. A Bölcsőde 2016-ben nem tudott minden gyermeket azonnal felvenni, ezek a gyerekek várólistára kerültek és üresedés esetén kerültek be a Bölcsődébe.

A gyermekek korcsoportonkénti megoszlása 2016. október 17. napján:

12-17 hónapos: 1fő

18-23 hónapos: 15fő

24-29 hónapos: 13fő

30-35 hónapos: 12fő

36 hónapos vagy annál idősebb: 10fő

Rendszeres Gyermekvédelmi Kedvezményben részesülő gyerekek száma 2016. október 17. napján: 11fő

Halmazottan hátrányos helyzetű gyerekek száma 2016. október 17. napján: 8fő

A csecsemő-, kisgyermeknevelők, 7 órát töltenek a csoportban és a 7. órán túl elláthatják, akár a bölcsődén kívül is munkaköri kötelezettségüket (családlátogatás, játékvásárlás). Ebben az egy órában kell az adminisztrációjukat (üzenő füzet, törzslap, fejlődési napló) elkészíteni, illetve ezt az órát használhatják felkészülésre, a csoport életének megszervezésével kapcsolatos tevékenységek ellátására. A kisgyermeknevelők heti váltásban végzik munkájukat.

A bölcsődei dajkák a takarításon kívül a gyermekfelügyeletben is nagy szerepet töltenek be, segíti a kisgyermeknevelők munkáját, hogy a folyamatos napirend gördülékenyen menjen.

A Bölcsődével egy gyermekorvos áll munkaviszonyban, aki feladatait heti 4 órában látja el.

A Bölcsőde vallja, hogy a gyermek a családé és a legjobb helye a családban van. Az intézmény olyan pluszt tud adni a családnak és a gyermekeknek a képzett kisgyermeknevelőivel és az alkalmazott nevelési módszereivel, mely a gyermek fejlődését, közösségi szocializációját a 0-3 éves korban a legintenzívebb módon fejleszti, és a kreativitást növeli.

A bölcsődei élet megszervezése a jól szervezett, folyamatos és rugalmas napirendet foglalja magába. A napirendet úgy alakítják ki, hogy a gyermek egyéni igényeit időben kielégíthesse a kisgyermeknevelő, de közben a közösség életében is áttekinthető rendszer legyen, megteremtve a biztonságérzetet, az időben való tájékozódást, az események előrelátását és az önállósodás lehetőségét.

A napirend az étkezések köré csoportosul. Fontos, hogy az egymást követő gondozási műveletek naponta ismétlődve, ugyanabban az időben és sorrendben történjenek és azokat sietség nélkül, nyugodt, elfogadó hangulatban a gyermek aktivitására építve végezhesse el a kisgyermeknevelő.

A vers-mese-mondóka-ének be van építve a gyerekek mindennapi játéktevékenységébe.

Az intézmény a vizuális nevelést a korosztálynak és a fejlődésnek megfelelően iktatja be a napi tevékenységekbe.

A Hajdúhadházi Bölcsőde olyan családbarát bölcsődeként kíván működni, ahol az ellátás összhangban van a gyermek szükségletével, megfelel a szülők igényeinek.

Az intézmény által nyújtott különszolgáltatások:

- speciális tanácsadás,
- időszakos gyermekfelügyelet,
- játékkölcsönzés.

Ezeket a szolgáltatásokat azok a szülők vehetik igénybe, akik nem rendszeresen viszik gyermeküket a bölcsődébe. Az alkalmi munkát vállaló, vizsgaidőszakban tanuló, vagy beteg szülő betegsége idejére kérheti az időszakos gyermekfelügyelet szolgáltatást, azonban 2016. évben nem volt ilyen igény.

Az intézmény dolgozói folyamatos képzésekkel, továbbképzésekkel emelik szakmai munkájuk színvonalát. A kötelező munka- és tűzvédelmi oktatáson 15 fő vett részt.

„Az egészséges táplálkozás gyakorlata és kialakítása gyermekeknél” továbbképzésen 2 fő vett részt.

A „Korszerű egészségügyi alapismeretek a szociális ellátásban és gyermekvédelemben dolgozók számára” továbbképzésen 2 fő vett részt.

Az intézményben az alapellátáshoz szükséges tárgyi feltételek 2016-ban is biztosítva voltak. Arra törekszenek, hogy optimális mennyiségű és minőségű felszereltség vegye körül a gyermekeket. Ezt szolgálja a játszó sarkok kialakítása, az egyéni játszási lehetőségek biztosítása (mese-építő-pihenő). A gyermekek környezetét és komfortérzetét, biztonságérzetét elősegítő berendezéseket, puhasarkokat alakítottak ki a pihenés és az elmélyült egyéni játék érdekében. A korcsoportonkénti játékkészlet megfelelő. Novemberben minden csoportszobába sópad került. Játékeszközeiket folyamatosan tudták bővíteni, sok készségfejlesztő játék beszerzése szülői segítséggel valósult meg, illetve az intézmény költségvetéséből nagyobb összeget költöttek játékokra.

Étkeztetés adatai 2016. október 17. napján:

- Kedvezményben nem részesült: 3fő
- Jogszály alapján ingyenesen étkező:
 - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül: 11fő
 - Családjában három vagy több gyermeket nevel: 6fő
 - Nevelésbe vett: 3fő
 - Jövedelem nyilatkozat alapján: 28fő

A gyermekek a korszerű táplálkozási elvek és a nyersanyagnorma figyelembevételével megkapják mindazt a rendeletben előírt fontosságú élelmi anyagot, ami az egészséges fejlődésükhöz nélkülözhetetlen.

3.2.2. Gyermekek átmeneti gondozása - Helyettes szülői ellátás

Az önálló helyettes szülői ellátás kialakítása már 1999-ben megkezdődött Hajdúhadházon. A szolgáltató tevékenységet 2016. évben egy fő látta el a településen, az elhelyezhető gyermekek száma 2.

Hajdúhadházon 2016-ben senki sem vette igénybe a helyettes szülői ellátást. Az eddigi tapasztalatok szerint – probléma esetén – a szülők a gyermekek, valamint a családok átmeneti otthonát választják. Ez az ellátás az átmeneti otthonokkal ellentétben helyben áll rendelkezésre és sokat segítene azokon a családokon, ahol a szülők akadályoztatásuk (pl.: kórházi kezelés, műtét) miatt a gyermekek felügyeletét a rokonok, nagyszülők segítségével nem tudják megoldani. Ezzel megelőzhető lenne a hatósági intézkedéssel járó gyermekvédelmi gondoskodás és a gyermekeknek iskolát sem kellene váltani, nem szakadnának el teljesen környezetüktől.

4. Az ellenőrzések tapasztalatai

4.1. Aranykapu Óvoda

Az intézményben a 2016. évben a felügyeleti szervek részéről nem történt ellenőrzés.

4.2. Három Szirom Óvoda

Az intézményben 2016. november 22. napján a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Járási Népegészségügyi Intézete tartott ellenőrzést. Az ellenőrzés során mindent rendben találtak.

4.3. Szivárvány Óvoda

Az intézményben a 2016. évben a felügyeleti szervek részéről nem történt ellenőrzés.

4.4. Hajdúhadházi Mikrotérségi Bölcsőde

Az intézményben 2016. január 11. napján a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) tartott ellenőrzést, mely során jegyzőkönyv készült az élelmiszer-biztonsági és élelmiszer- minőségi rendszer teszteléseként. Az intézmény végleges minősítése 88%.

Az intézményben 2016. október 04. napján a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Balmazújvárosi Járási Hivatal Népegészségügyi Osztálya tartott hatósági ellenőrzést, mely ellenőrzés alkalmával a főiskolai hallgatóknak a bölcsőde példaértékű intézményként került bemutatásra.

4.5. Földi János Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

Az intézményben a 2016. évben két felügyeleti szerv tartott ellenőrzést. A Klebelsberg Intézményfenntartó Központ és az Oktatási Hivatal megállapította, hogy az intézmény törvényesen és a jogszabályoknak megfelelően működik.

4.6. Hajdúhadházi Család- és Gyermejkölési Központ

Az intézményben a felügyeleti szervek részéről a 2016. évben nem történt ellenőrzés.

4.7. Helyettes szülői ellátás ellenőrzése

A helyettes szülői ellátás vonatkozásában a 2016. évben a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya tartott helyszíni ellenőrzést. A

helyszíni ellenőrzés alkalmával megállapításra került, hogy a személyi feltételek, a gyermekek elhelyezésének körülményei a jogszabályi előírásoknak megfelelnek. Megállapításra került, hogy a szakmai program, a kérelmezővel kötendő megállapodás tervezet és a helyi önkormányzati rendelet módosítása szükséges. A helyettes szülői szolgáltató tevékenység működésének ellenőrzésére hivatalból indult eljárás a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya 2016. augusztus 18. napján jogerőre emelkedett végzése alapján megszüntetésre került.

5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása

A **tapasztalt problémák, nehézségek alapján** a jövőre vonatkozó javaslatokat és célokat a jelzőrendszer tagjai a 2017. február 28. napján megtartott éves szakmai tanácskozáson az alábbiak szerint határozták meg:

Veszélyeztető tényezők	A probléma megoldásához vezető lépések, teendők
Iskolai/óvodai igazolatlan mulasztások	Tudatos gyermeknevelés elősegítése, motiválás, segítő beszélgetések
Szülői elhanyagolás	Tudatos gyermekvállalás ösztönzése, tréning szervezése szülők számára; közös családlátogatások, szülőkkel közös beszélgetések
Szakorvosi vizsgálatokon való nem megjelenés, szakértői bizottság vizsgálata, pályaalkalmassági vizsgálatok elmaradása	Helyben ortopéd, szemész szakorvos jelenléte
Fertőző betegségek jelenléte	Egészséges életmódra nevelés, életviteli, felvilágosító programok szervezése
Szenvedélybetegségek megjelenése	Korai felvilágosítás, érzékenyítés, prevenciós előadások, programok szervezése
Agresszív viselkedésmód jelenléte	Rendkívüli tanórák, előadások szervezése
Esetmegbeszélések megvalósulása	„kihelyezett” konzultációk, esetkonferenciák
A mentális problémákkal küzdő gyermekek, személyek száma növekszik	Állandó, a településen elérhető pszichológia szolgáltatás, az intézményekben is.
Higiéniás problémák	Felvilágosítás, kontrollálás, „betanítás”; életmód tanácsadás
Szülői együttműködés hiánya, negatív attitűd, érdektelenség	Motiválás, szorosabb együttműködés a jelzőrendszeri tagok között, hatékonyabb családsegítői tevékenység, nyíltabb és őszintébb kommunikáció
Tudatos családtervezés hiánya	Szexuális felvilágosítás
Egészséges életmóddal kapcsolatos ismeretek	Iskola tanrendbe beépíteni, Szülők iskolája
Elszegényedés, előregedés, külterületekre való kiköltözés	Szakemberek foglalkoztatása, külterületi szolgálat megszervezése
Szünidei gyermekétkeztetés (nem veszik át az ételt)	Hatékonyabb figyelemfelhívás, megkeresés
A jelzőrendszer nem megfelelő hatékonysága	A jogszabályi kötelezettségek tudatosítása, nyíltabb kommunikáció, lehetőségek jobb kihasználása

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a 96/2017. (IV.27.) HÖ. számú határozatával fogadta el Hajdúhadház Város Önkormányzata Gyermekvédelmi koncepcióját. A Gyermekvédelmi koncepció elkészítésének célja a gyermek- és ifjúságvédelmi alapellátás jelenlegi helyzetének összefoglaló értékelése, a különböző alapellátási formák kiépülésének áttekintése, a hiányosságok feltárása, a hatékony működéshez szükséges feladatok, fejlesztési irányok meghatározása, hajdúhadházi gyermekvédelmi cselekvési terv összeállítása.

Hajdúhadház Város Önkormányzata Gyermekvédelmi koncepciója alapján, a Hajdúhadházon működő jelzőrendszer tagjainak bevonásával elkészült Hajdúhadház Város Önkormányzata 2017-2019. évekre szóló Gyermekvédelmi Cselekvési Terve, melyet Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a 97/2017. (IV.27.) HÖ. számú határozatával fogadott el.

A Gyermekvédelmi Koncepció és az ahhoz kapcsolódó Gyermekvédelmi Cselekvési terv segítheti és összehangolhatja a jelzőrendszer tagjainak munkáját, ezzel fokozva annak hatékonyságát. A megvalósítani kívánt cél, hogy csökkenjen a városban élő veszélyeztetett gyermekek száma, javuljon a gyermekek életminősége.

Az óvodák vonatkozásában a problémák hatékonyabb kezelése érdekében szükséges lenne, hogy a Hajdú-Bihar Megyei Pedagógiai Szakszolgálat folyamatosan biztosítson az intézmények számára logopédusokat, gyógypedagógusokat, pszichológusokat.

Az óvodákban jelentős gyermeklétszám növekedés tapasztalható. A helyi sajátosságokat figyelembe véve a hatékony hátránykompenzálás miatt szükséges lenne az óvodai csoportok létszámának csökkentése. Ennek megvalósítása érdekében a jövőben meg kell vizsgálni az intézménybővítés lehetőségét.

A Földi János Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolában is szükség lenne a szakemberek pótlására a gyermekek fejlesztése, támogatása, a problémák kezelése érdekében (pszichológus, gyógypedagógus, logopédus, gyógytornász).

Szükséges lenne a családok anyagi biztonságának megteremtése érdekében a munkahelyteremtés a szülők részére, az öngondoskodással, figyelemfelhívással együtt.

A csellengés, csavargás megelőzése érdekében továbbra is szükséges szélesíteni a szabadidő hasznos eltöltését, az alternatív napközbeni ellátást biztosító gyermekprogramok és a preventív programok körét a településen.

6. A bűnmegelőzési program, valamint a gyermekkorú és fiatalkorú bűnelkövetők számának, az általuk elkövetett bűncselekmények számának bemutatása

6. 1. A bűnmegelőzési program

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a Város bűnmegelőzési koncepcióját 2004. április 08. napján az 51/2004. (IV.08.) HÖ. sz. határozatával fogadta el.

A koncepció I. pontjában az általános alapelvek kerültek rögzítésre, elsőként a bűnmegelőzés fogalma, majd az alkotmányos követelmények a bűnmegelőzéssel kapcsolatban. Azon belül meghatározta a jogállamiság elvét, az arányosság elvét, a társadalmi kirekesztődés elkerülésének fogalmát valamint az együttműködés elvét.

A II. pont részletesen tartalmazza a koncepció célját. A III. pontban kerültek felsorolásra a koncepció résztvevői illetőleg itt lettek rögzítve azok a civil szervezetek és társadalmi önszerveződések, amelyekkel az önkormányzat képviselő-testülete együtt kíván működni.

A IV. pont részletezi Hajdúhadházon a beavatkozási területeket, valamint a bűnmegelőzésben kialakított prioritásokat. A prioritások élén a gyermek- és ifjúságvédelem, különösen a fiataalkorú bűnözés megelőzése, csökkentése szerepel. Másodikként a város biztonságának fokozása, harmadikként a családon belüli erőszak megelőzése, negyedik pontként az áldozattá válás megelőzése, az áldozatok segítése illetőleg a bűnisméltés megelőzése lett meghatározva. A prioritások meghatározzák azokat a szerveket, szervezeteket, amelyek részt vállalnak az adott területen és tartalmazzák a megvalósítandó feladatokat.

Az V. pont a koncepció megvalósulásának módját rögzíti. A képviselő-testület az önerőből való finanszírozás mellett, pályázati úton nyert támogatásból illetve támogatásokból kíván fellépni a koncepcióban megfogalmazott helyi bűnmegelőzés érdekében.

Egy biztonságosabb Hajdúhadház reményében olyan komplex jelzőrendszert kíván létrehozni, melynek tagjai együttesen, gyorsan reagálva, a körülményeknek megfelelően tudják a felmerülő problémákat megoldani, kezelni.

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a 209/2015. (XI.26.) HÖ. számú határozatában egy önkormányzati rendészeti csoport létrehozásának a vizsgálatáról döntött, valamint felkérte az Ügyrendi, Etika, Közrendvédelmi és Nemzetiségi Bizottság elnökét a Helyi Bűnmegelőzési Tanács tagjainak összehívására, szervezeti és működési szabályzatának kidolgozására, továbbá a helyi bűnmegelőzési stratégia és a bűnmegelőzési program kidolgozására.

A Képviselő-testület Hajdúhadház Város Bűnmegelőzési Tanácsát a 37/2016. (I.28.) HÖ. számú határozatával alakította meg és hagyta jóvá szervezeti és működési szabályzatát.

A helyi bűnmegelőzési stratégia és a bűnmegelőzési program kidolgozása folyamatban van.

Az önkormányzati rendészeti csoport 2016. április 1. napján kezdte meg a működését. A szolgálat elindulását követően valamennyi tag feliratozott formaruhát kapott. Ebben a ruhában való közterületi jelenlét a törvénytisztelő lakosság számára valamilyen szintű biztonságérzetet, a jogszabályokat nem mindig betartani igyekvők számára pedig egyfajta zavaró tényezőt jelenthet, és adott helyzetben talán visszatartó erőként is szolgálhat a felbukkanó rendész. A folyamatos járőrözés mellett a csoport tagjai őrzési feladatokat is elláttak a Szabadtéri Színpad környezetében és a Vásártér területén történő rendezvények lebonyolításakor, illetve az azt megelőző napok előkészületi munkálatai során. A járőröző, figyelő szolgálat mellett már a kezdetektől fogva részt vettek az elhanyagolt ingatlanok, illetve az akkor hatályba lépő közterület-foglalási rendeletben lévő rendelkezéseket be nem tartó lakosok címeinek összeírásában.

A városőrség tagjai intézkedési joggal nem rendelkeznek, jogszabálysértés észlelése esetén jelzéssel élnek a közterület-felügyelők felé, akik megteszik a szükséges intézkedéseket. 2016-ban a nyár folyamán – tekintettel a hosszabb nappalokra - kétműszakos munkarendben dolgoztak. A Főtér mellett kiemelt figyelmet fordítottak – a 20.00 és 22.00 óra közötti időszakban – a Béke úti játszótérre, tekintettel az ott, abban az időszakban gyülekező fiatalokra.

Tavaszi órá folyamatos a Községi és Vívóterem, illetve az azt övező terület állandó nappali őrzése is. Az iskola szeptemberi megkezdése óta - a létszámhelyzet függvényében – reggel 07.00 és 08.00 közötti időszakban egy rendész a tanintézmény bejárata közelében teljesít szolgálatot.

Az eltelt időszak tapasztalata alapján megállapítható, hogy a városörök közterületi jelenléte a lakosság számára is érzékelhető volt.

6.2. A gyermekkorú és fiatalkorú bűnelkövetők számának és az általuk elkövetett bűncselekmények bemutatása

A Hajdúhadházi Rendőrkapitányság adatai alapján 2016-ban a gyermekkorúak és fiatalkorúak körében a bűnelkövetések száma a következőképpen alakult.

	Gyermekkorú	Fiatalkorú
Szabálysértés elkövetésekor	12	13
Bűncselekmény elkövetésekor	2	15

2016-ban a 2015-ös évhez képest több mint 1/3-dal csökkent a bűnelkövetések száma mind a gyermekkorúak, mind a fiatalkorúak körében.

A gyermekkorúak által elkövetett szabálysértéseknél nagy változás évek óta nem történt továbbra is a lopás áll az első helyen tárgyát tekintve: tűzifa, élelmiszer, kerékpár, telefon.

A fiatalkorúaknál szintén első a lopás: kerékpár, tűzifa, telefon, de emellett a valótlan bejelentések, rongálás, garázdaság és a tiltott prostitúció volt a leggyakoribb, ugyanúgy mint egy évvel ezelőtt, azonban újdonságként megjelent a járművezetés eltiltás alatt is.

Bűncselekmények vonatkozásában gyermekkorúaknál szintén a lopás, míg fiatalkorúaknál a lopás mellett a garázdaság az, ami kiemelkedő.

A hajdúhadházi lakosság körében történt bűnelkövetések száma:

Szabálysértés elkövető	286
Bűncselekmény elkövető	247

A gyermek- és fiatalkorú bűnelkövetők jellemzői

A korábbi évekhez hasonlóan továbbra is megállapítható, hogy Hajdúhadházon a lakosság összetételéből adódóan, nagyon sok család a létminimum alatt él, rendszeres jövedelemmel nem rendelkeznek (kivéve családi pótlék), életszínvonaluk, körülményeik elmaradnak az elvárttól, amelyben nemcsak a társadalom a hibás, hanem a családfenntartók is hozzájárulnak ehhez a magatartásukkal. A közmunkaprogramban résztvevők helyzete egy fokkal talán jobb, de ez sem jelent végleges megoldást számunkra. Sok családban még mindig az igény mezőgazdasági munkavállalásból van bevétel. Jellemző a családokra, hogy a jövedelem beosztása nem megfelelő, ad-hoc jelleggel költenek és a legtöbb esetben sajnos a gyermekekre fordítanak a legkevesebbet.

Az ilyen családokban a gyermekek sem kapják meg a megfelelő értelmi, érzelmi fejlődéshez szükséges alapokat, és sok esetben ebből alakul ki a gyermekek elhanyagolása is, idővel a kiskorú veszélyeztetése a nem megfelelő ruházkodás és a nem megfelelő táplálkozás miatt. Amennyiben a gyermek óvodába vagy iskolába jár ott hétköznapiakon legalább biztosítva van a napi többszöri étkeztetése.

Ezekből a családokból kerülnek ki a kiskorú bűnelkövetők is, akik nem kapják meg a családtól a megfelelő háttérrel, a támogatást, a helyes irányt, így a szülőkhöz hasonlóan iskolázatlanok maradnak és hamarabb kaphatóak bűncselekmények elkövetésére.

Továbbra is kiemelten kell figyelmet fordítani az Általános Iskolákban egyre sűrűben előforduló zaklatásokra, bántalmazásokra, garázdaságokra, és rongálásokra. Nem lehet azt megengedni, hogy néhány tanuló terrorizálja a rendesen tanulni akaró gyermekeket, fenyegetse, zaklassa, bántalmazza társait, megrongálja az iskola tulajdonát. Egyre gyakoribb jelenség lett, hogy már megfenyegetik a tanárokat, sőt eljutottunk odáig, hogy inzultálják őket, de volt már példa arra is, hogy tetteleg bántalmazta a gyermek a pedagógust. Ezen esetben legtöbbször gyermekkor miatt meg kellett szüntetni az eljárásokat.

Problémát jelent Hajdúhadházon és a környező településeken is az új pszichoaktív anyagok megjelenése, melyet a köznyelv csak „kábitószerként” emleget. Kábítószer fogyasztásról a szó valós értelmében nem beszélhetünk a település vonatkozásában. Új pszichoaktív anyagok vannak jelen, azonban ameddig ezen anyagok nincsenek az úgynevezett tiltó listán: „C listán”, addig hivatalosan fellépni ez ellen nem igazán lehet.

Településünk vonatkozásában egy fk. személy volt, aki elismerte, hogy fogyasztó szintetikus kábítószer vonatkozásában, az ő vonatkozásában vádemeléssel élt a Hajdúhadházi Rendőrkapitányság, aminek az eredménye 1 év próbára bocsátás lett.

A cél az lenne, hogy ezen fiatalokat minél több csatornán érjük el, szólítsuk meg őket, vonjuk be őket különböző foglalkozásokba, próbáljuk meg őket úgy lekötni, hogy hasznosan teljen el a szabadidejük érezzék azt, hogy ők is hasznos tagjai a társadalomnak, a településnek.

A településen kiépített kamerarendszer több esetben a Hajdúhadházi Rendőrkapitányság segítségére volt egy-egy elkövető kézre kerítésében, beazonosításában valamint egy-egy keresett személygépkocsi megtalálásában. A rendszer fejlesztése, még több kamera telepítése hozzájárulna a település még nagyobb közbiztonságához, a lakosság szubjektív biztonság érzetéhez.

A hozzátartozók közötti erőszak, vagy annak veszélye miatti jelzések száma, a kezdeményezett intézkedések

A Hajdúhadházi Rendőrkapitányság adatai alapján az ideiglenes megelőző távoltartás elrendelésére 2016-ban 5 esetben került sor.

Itt is közel 1/3-dal csökkent az elrendelések száma, ugyanakkor a távoltartott személyek nemét tekintve változás nem történt az előző évhez képest, minden esetben férfiak ellen rendelték el.

Továbbra is az a jellemző ezen esetekre, hogy egy családi vita alkalmával alakul ki egy olyan konfliktus helyzet, amelyekben az elkövető fizikálisan bántalmazza az áldozatot vagy életét, testi épségét közvetlenül fenyegető kifejezést tesz és döntő többségben az alkohol is szerepet játszik a konfliktusok kialakulásában.

A rendőrség gyermekeket érintő áldozatvédelmi tevékenységének bemutatása, a bűnelkövetés és bűnisméltés megelőzése céljából indított programok

A kapitányság 2013 szeptemberétől rendelkezik egy fő bűnmegelőzési tanácsadóval, aki folyamatosan jelen van a középiskolában és a helyi általános iskolákban is, minden felkérésnek eleget tett, legyen az szülői értekezlet, rendhagyó osztályfőnöki óra, vagy évfolyamoknak tartott prevenciós előadások, családi napok, különböző bemutatók. Ezen előadások alkalmával érinti az áldozatvédelmi témakört is.

Szinte már hagyomány, hogy más szakemberekkel közösen tartanak előadásokat az éppen aktuális problémakör tekintetében és ezen előadások alkalmával nemcsak a gyerekek vannak megszólítva, hanem a szülők is jelen vannak és ők is, valamint a pedagógusok is megszólításra kerülnek, és közösen keressük a megoldást a felmerülő problémákra. Továbbá azért is hasznosak ezen közös előadások, mert rögtön van visszajelzés és gyakran olyan szemszögből közelíti meg egy-egy szakember a problémát, ami egy másik társszerv szakemberének eszébe se jutna és a végén mindig sikeres, elégedett megoldás születik mindenki részéről.

Az iskola részéről ezidáig csak pozitív visszajelzést kaptak e közös munka vonatkozásában és szinte folyamatosak a felkérések már évek óta.

A Hajdúhadházi Rendőrkapitányság már több éve elindított egy nem mindennapi kezdeményezést az óvodások, illetve az általános iskolás gyerekek részére. A kezdeményezés lényege az, hogy kihelyezett osztályfőnöki óra keretében ezúttal nem a Rendőrkapitányság megy a gyerekekhez, hanem ők látogatnak el a rendőrkapitányság épületébe. A látogatás során megismertetik a gyerekeket a rendőri munkával, bepillantást nyerhetnek a rendőrség szerkezeti felépítésébe, az egyes szakterületek munkájába. Bemutatják nekik az épület fontosabb helyiségeit, köztük az előállító helyiséget is, ahol némi rálátást kapnak arról, hogy, mi vár azokra az állampolgárookra, akik rossz útra tévednek. Ezeken túl a rendőrségi járművekkel, a rendőrök felszereléseivel is megismerkedhetnek a gyerekek. A „tárlatvezetés” után természetesen a kapitányság nagytermében egy rövid előadást halhatnak azokról a fontos dolgokról, hogy kit értesítsenek, ha baj van, kit engedhetnek be a lakásba, milyen alapvető közlekedési szabályokat kell betartania egy gyalogosnak vagy kerékpárosnak. A fogytékkal élők is ellátogatnak a Rendőrkapitányság épületébe évről évre.

Az áldozattá válás megelőzése érdekében az alábbi intézkedésekre került sor:

A rendőrség biztonságra nevelő iskolai programjaiban (IBT, DADA, Sulizsarú) 53 előadás megtartására került sor. A Hajdúhadházi Kapitányságon Kondor István r. őrnagy iskolai bűnmegelőzési tanácsadó végezte az iskolákban a bűnmegelőzési tevékenységét. A kapitányság illetékességi területén működő általános iskolák egyéni felkérésének Ő tett eleget, illetve a drogprevenciós programba is bevonta az iskolákat.

Előadás megtartására az értékelt időszakban 21 alkalommal került sor. Mindezek mellett a szülők részére, rendkívüli szülői értekezlet 4 alkalommal került megtartásra a helyi gimnázium és szakképző iskola kilencedik osztályaiban.

Hajdúhadház Városi Önkormányzatával közösen a Start és Közmunkaprogramban résztvevők részére 6 előadáson összesen 750 főnek lett tartva bűnmegelőzési előadás.

A Bocskai-kerti Humán Szolgáltató Központtal közösen, az idősek klubjának tagjai részére egy 4 alkalmas bűnmegelőzési, áldozatvédelmi sorozat került megtartásra bevonva vagyonvédelemmel foglalkozó szakembereket az előadásokba.

A kiskorúak eltűnései és a családon belüli erőszak közötti összefüggés nem került feltárássra a 2016-os évben. Az eltűnés okai inkább, kalandvágy, rossz tanulmányi eredmény, baráti befolyásolás volt.

A Hajdúhadházi Területi Balesetmegelőzési bizottság, nem csak a feladatába tartozó balesetmegelőzési tevékenységre fektetett hangsúlyt 2016 évben, hanem több bűnmegelőzési előadást is tartott, a tavalyi évben megkezdettekhez hasonlóan az elsősegélynyújtás alapjait is oktatták.

Balesetmegelőzési tevékenység havi lebontásban:

Április hó:

K.I.K.: Az iskolai közlekedésre nevelést segítik elő a Kerékpáros Iskola Kupa, területi fordulói, hiszen a versenyző gyermekeken túl rengeteg az érdeklődő, akiket ezen rendezvények a szabályos közlekedés irányába mozdítanak el. Nagyon sikeresnek mondható a rendezvény, hiszen a területi fordulókön szinte kivétel nélkül minden iskola képviseltette magát. (résztevők száma: kb 30 fő)

Pindur-Pandur KI-MIT-TUD:

Hetedik alkalommal vettek részt a Nemzedékek Biztonságért Közhasznú Alapítvány által óvodásoknak rendezett vetélkedőn. A vetélkedőre 4 óvoda és 2 iskola alsó tagozatos diákjait a közlekedési előadó készítette fel, melyen a Hajdúhadházi Aranykapu Óvoda szerezte meg az első helyezést. (résztevők száma: 50 fő)

Június hó:

Közlekedési nap az OVI-ban:

A Szivárvány Óvodában bonyolították le a hetedik „Közlekedési nap az oviban” elnevezésű rendezvényt. (résztevők száma: 230 fő)

Augusztus hó:

Közlekedési tábor:

A megyében egyedülálló módon a nyári közlekedési szaktábor 5 település bevonásával szerveződik. Hajdúhadház, Hajdúsámson, Nyíradony, Téglás, Bocskai kert gyerekei egy héten keresztül ismerkedhetnek a közlekedési szabályokkal és kapcsolódhatnak ki a Zemplénben.

A Magyarország Közlekedésbiztonságáért Alapítvány jóvoltából Ceglédre, továbbá a MAK alapítvány és a Nemzedékek Biztonságáért Közhasznú Alapítvány jóvoltából, sok ajándékkal lettek gazdagabbak a tábor ideje alatt rendezett közlekedési versenyben résztvevő gyerekek. Az idei évben 22-ik alkalommal került megrendezésre ez a tábor. (résztevők száma: 80 fő)

Szeptember hó:

Tanévkezdési kampány:

Szeptember hónapban a tanévkezdéssel kapcsolatos feladatokat a polgárőrséggel közösen hajtották végre. Szeptember hónapban a reggeli és a délutáni időszakban az iskolákhoz közeli gyalogos átkelőhelyeken és forgalmas csomópontokban, a szolgálatban lévő állomány segítette a forgalmat, a helyi polgárőrséggel együtt. A gyermekek védelme érdekében szeptember hónapban az iskolákhoz gépkocsival érkező szülőket figyelmeztették a passzív

biztonsági eszközök használatára, azokat a szülőket akik már többször figyelmeztetve lettek, az arányosság elvét betartva szankcionálták is. Az idén sem történt gyermeket érintő személyi sérüléses baleset az iskolák közelében.

Október hó:

Tbb ülés: A Hajdúhadházi Rendőrkapitányság 2016 október 26-án rendezte meg a Területi Balesetmegelőzési Bizottsági ülést, melynek keretében elfogadta a TBB 2016 évi munkájának beszámolóját. (résztevők száma: kb 6 fő)

November hó:

GY.I.K.: Az iskolai közlekedésre nevelést segíti elő a Gyermek Iskola Kupa, területi fordulói, hiszen a versenyző gyermekeken túl rengeteg az érdeklődő akiket ezen rendezvények a szabályos közlekedés irányába mozdítanak el. Nagyon sikeresnek mondható a rendezvény, hiszen a területi fordulókön szinte kivétel nélkül minden iskola képviseltette magát. (résztevők száma: kb 30 fő)

December hó:

Látni Látszani akció:

A „Látni és látszani” nevet viselő országos közlekedésbiztonsági kampányban vettek részt.

Gyermekvédelemmel kapcsolatos szakmai továbbképzések

A Hajdúhadházi Rendőrkapitányság bűnmegelőzési tanácsadója az alábbi képzéseken vett részt 2016-ban:

- 1fő Bűnmegelőzési tanácsadói képzés
- 1fő Bűnmegelőzési Szabadegyetemen
- 1 fő Drogprevenciós továbbképzés
- 1fő KEF Kábítószer Egyeztető Fórum előadásán

A Rendőrkapitányság és a Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központ munkakapcsolata

2016. évben a családsegítő szolgálatok kérésére esetmegbeszéléseken az alábbiak szerint vett részt a bűnmegelőzési tanácsadó, illetve áldozatvédelmi referens.

- Hajdúhadházon 11 alkalommal
- Tégláson 4 alkalommal
- Bocskai kertben 5 alkalommal
- Szakmaközi megbeszélésen 11 alkalommal.

Megállapítható, hogy az elmúlt időszakban az esetmegbeszélésekre történő meghívások száma megnőtt, amely a kialakult bizalom és munkakapcsolatnak köszönhető.

7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés

Hajdúhadházon sokrétű civil munka folyik. Tevékenységi körük széles spektrumú, az egészségügyi, a szociális, az ifjúsági, a kulturális és a városszépítési szervezetektől kezdve, a művészeti, az iskolai alapítványokon, a sportegyesületeken keresztül a fogyatékkal élők

önsegítő szervezetéiig igen szerteágazó, sok-sok ember önkéntes munkájához biztosítanak keretet, jogi formát. A településen jelenleg 59 civil szervezet működik.

A településen élénk, aktív civil élet folyik, amely a társadalom minden területét érinti. A civil szervezetek új szint visznek a város életébe, közösségi akcióikkal erősítik a település lakosságának lokálpatriotizmusát. A helyi civil szervezetek fontos szerepet töltenek be a helyi társadalom közösségformálásában, a helyi identitástudat erősítésében.

A településen tevékenykedő civil szervezetek működéséhez, illetve az általuk szervezendő eseményekhez Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a civil szervezetek támogatásáról szóló 4/2014. (II.04.) önkormányzati rendelete alapján eseti jelleggel, egyedi elbírálás alapján biztosít anyagi forrást. Jellemzően azonban minden szervezet saját maga teremti elő a működéséhez szükséges forrást, sikerrel pályázva különböző támogatási alapokhoz.

Hajdúhadház Város Önkormányzata több civil szervezettel is együttműködik:

- Hajdúhadházi Polgárőr és Tűzoltó Egyesület
- Radnóczi Ferenc Kertbarátkör: szüreti felvonulás, zöldség gyümölcs és dísznövény kiállítás
- Hajdúhadházi Kosárlabda Klub,
- Hajdúhadházi Futball Klub,
- Hagyományörző Lovasklub: fogathajtó versenyek,
- Hajdúvitéz Kulturális és Sportegyesület,
- FIKSZ Pont Egyesület:jogi tanácsadás, továbbképzés
- Hajdú Speciális Kutató- Mentő Egyesület,
- Helyi óvodák alapítványai: rendezvények szervezése, lebonyolítása
- Életfa Segítő Szolgálat Egyesület

8. Összegzés

Értékelve a 2016. évet megállapítható, hogy Hajdúhadház Város Önkormányzata a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról megfelelően gondoskodik. Az önkormányzat és az intézmények között szoros az együttműködés, folyamatos az információcsere.

Az elmúlt év/évek intézményi, infrastrukturális beruházásai érintették az óvodákat, általános iskolákat, az egészségügyi intézmények bővültek és korszerűsödtek, több intézmény is megújult, új építmények létesültek.

A Hajdúhadházon megépült Vívóterem, edzőterem, kosárlabda pálya, kis élőfüves focipálya, szabadtéri kondipark kialakításával biztosítottak az akcióterületen élő, túlnyomórészt hátrányos helyzetű lakosság számára a megfelelő sportlétesítmények, melyek erősítik a helyi lakosság szociális kohézióját.

A Szabadtéri Színpad 2016-ban is színvonalas rendezvényhelyszínként szolgálta a hajdúhadházi lakosok, köztük a gyermekek kulturált kikapcsolódását.

A településen aktívak a különböző civil szervezetek a kultúra, a sport, a szabadidős programok stb. területén.

Tekintettel arra, hogy 2016-ban a Hajdúhadházi Család-és Gyermekjóléti Központ által kezelt problémák nagy részét a gyermekek szülők általi elhanyagolása tette ki, ezért különösen fontos továbbra is nagy hangsúlyt fektetni a gyermeknevelési, életnevelési technikák szülők számára való megtanítására.

A Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központnál működő Fiatal Anyák Klubja foglalkozásai a családi életre nevelést, a háztartásvezetési, a gyermeknevelési, háztartásgazdálkodási ismeretek átadását, a jó gyakorlatok megismertetését, a házi praktikák megtanítását, a higiéniai szokások kialakítását célozzák.

A fejlesztés következő lépése a feltárt igények és lehetőségek összhangjának megteremtése, a szolgáltatások körének szélesítése. A szolgáltatások minőségi fejlesztését folyamatosan alkalmazni kell ahhoz, hogy az ellátások színvonala az egyes fejlesztések megvalósulásával párhuzamosan emelkedjék.

Hajdúhadház, 2017. május

Csáfordi Dénes
polgármester

Készítette:

Dr. Tóth Judit
jogi referens

Hajdúhadház, 2017. május 22

Tisztelettel:

Antal Ferenc
Bizottság Elnöke

Az előterjesztést összeállította:

Dr. Tóth Judit
jogi referens